

summen skal anvendes i et bestemt Niemed. Det forekommer mig, at det er saa klart, at det maatte være indlysende for den høitærede Minister. Naar min ærede Ven tilhøire (Behmann) har meent, at jeg skulde have talt om for mange Millioner, saa har jeg intet Tal nævnt; men vist er det, at de private Eieres Interesser under alle Omstændigheder ville løbe op til Millioner; thi Commissionsbetænkningen evaluerer, hvis jeg ikke huster feil, den hele Sum, som Staten vil tjene, til omtrent 9 Millioner, og gjør nu vel opmærksom paa, at Monarchiet allerede eier den største Deel af Eiendommene, men tillige, at Private eie et meget betydeligt Areal, og de 9 Millioner ere Netto-Provenuet, efterat alle Omkostninger ere bakkede til Expropriationen, til Terrainets Bevning m. v. Det er ligesom opgivet saaledes af Commissionen, saa at jeg under alle Omstændigheder troer, at her er Spørgsmaal om betydelige pecuniaire Interesser. Men der er derhos tillige Spørgsmaal om en langt vigtigere Sag, den, om Staten kan expropriere en Eiendom, som den ikke selv agter umiddelbart at benytte, men som man vil gjøre i Penge, og det for at anvende disse ikke til Opnaaelse af det Niemed, der skabte Indskrænkningen over Eiendommene og dermed Fondet, men i et totalt forskjelligt. Det er sandelig et Spørgsmaal af overordentlig Vægt og Betydning.

Indenrigsministeren ad interim:

Jeg skal aldeles være enig med den ærede sidste Taler i den sidste Bemærkning, at derfra fortjener Lovforslaget jo den omhyggeligste Underfølgelse, om det deler reifærdigt og billigt imellem Monarchiet og Eierne, men jeg tør ogsaa henvende det Spørgsmaal, ja, ikke for at faae Svar, til den ærede Rigsdagsmand, om det, hvis han havde en Client, hvis Velfærd ret laae ham paa Hjerte, og som eiede en Eiendom derude, ikke var ham aldeles ligegyldigt, enten Pengene bleve anvendte til at anlægge en Befæstning ved Kjøbenhavn eller til at befæste Als eller Dannevirke eller Fredericia; det var ham vist complet ligegyldigt. Det er derfor jeg mener, at jo mere vi underføge denne Sag, see vi, at hvad de Private

angaar — og her har jeg kun stillet mig ligeoverfor de Private — er det aldeles ligegyldigt, hvorledes Regjeringen efter Overenskomst med Rigsraadet maatte anvende de indvundne Summer; hvorimod naturligtvis Bestingelserne ere det, der har Betydning for dem. Efter min Overbeviisning vilde, naar man samlede Eierne og der spurgtes dem, om de helst ønskede denne Lov eller slet ingen, de fleste sige — ja, de vilde vel sige, at de vilde helst have Loven ud saaledes, at Eiendommene skulde vurderes uden at der toges Hensyn til den Indskrænkning, der paahviler den, men spurgte man saa: Vil Du have Loven med Indskrænkning eller ingen Lov? saa vilde de foretrække Loven med Indskrænkning, og derved at vi opgjøre det indviklede Eiendomsforhold vinde begge Parter, baade Monarchiet og de private Eiere, hvad saa hyppigt er Tilfældet, at to Parter vinde ved Opøsningen af indviklede Eiendomsforhold. Jeg betragter det som en Ubstiftning af et indviklet og forvirret Eiendomsforhold og overlader Anvendelsen af Pengene til dem, hvis Sag det er.

Brock: Hvad de private Eiere vilde sige, veed jeg ikke, og det interesserer mig overmaade lidet, men hvad der interesserer mig i høi Grad, og hvad jeg ogsaa troer interesserer det høitærede Thing, er Overholdelsen af Grundlovens § 87 — at Eiendomsrettens Ufrænkkelighed ikke tilfidesættes, uden at der virkelig foreligger en Grund, der fra Almeenvællets Side reiser et uafviseligt Brav derpaa, og da er min Tanke rigtignok den, at der, det maa gaae med den private Eier hvorledes det vil, maa paavises fuld Berettigelse for den lovgivende Forsamling til at forvandle et Baand, der skabtes af Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning, til en Penge-sum, og saa at anvende den til Andet end Befæstning af Hovedstaden. Det er min fulde Overbeviisning.

Ordføreren: Jeg skal sikkert ikke forlænge Discussionen, men blot med to Ord lade Sagen gaae til det høie Things Afgjørelse. Det vil være klart, som ogsaa den sidste ærede Taler bemærkede, at dette Hensyn til en forandret Opfattelse af Eieren ikke kan komme i